187 št. — 4. leto. Poštnina pavšalirana Današnja številka velja 2·— K V Ljubljani, sreda 10. avgusta 1921.

Naročnina za kraljevino SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostolpna mm vrsta za enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Plačano do ..... Licijalna knjižnica Pavšalni franko Ljubljana.

Uredništvo: Wolfova ulica 1/I. Telefon 360
Uprava: ...in trg 8. — Telefon 44.
...si se ne vračajo.
...em je priložiti znamko za odgovor.

Ministrski predsednik Pašič o luki Baroš

Beograd, 9. avg. (Izv.) Danes je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o vprašanju baroške luke. Min. predsednik Pašić je poročal min. svetu o tem vprašanju ter o stališču posameznih strokovnjakov, ki so prilikom zadnje konference izrazili min. predsedniku Pašiću svoje mnenje v tem vprašanju. Nato so bila prečitana poročila poedinih ministrov o tem važnem vprašanju ter izjava g. Zanelle, ki jo je dal beograjskim novinarjem. Po daljši debati je izjavil predsednik Pašić, da ne more z g. Zanello voditi pogajanj, dokler se neodvisna reška država definitivno ne formira.

Pečuh in Baranja za edinstvo naše države.

Pečuh, 9. avgusta. Med prebivalstvom v onih delih Baranje, ki ne bodo pripadli naši državi, vlada veliko razburjenje radi glasov o skorajšnji evakuaciji, ki so se z veliko naglico razširili po vseh vaseh. Na zborovanju, ki se je v nedeljo vršilo v Mohaču in na katerem se je manifestiralo za varstvo države, se je ljudstvo hotelo upreti evakuaciji, tako da je položaj postal zelo resen, vendar pa je uspelo voditeljem pomiriti množico. V vaseh vlada veliko ogorčenje, podobno onemu za november l. 1918, ko je istotako pretila evakuacija. Kakor se sodi po vseh znakih, se bo prebivalstvo v množicah uprlo evakuaciji.

Pečuh, 9. avgusta. V nedeljo se je vršilo v Mohaču veliko ljudsko zborovanje, ki se je zavzelo za varstvo države. Zborovanja se je udeležila velika množica ljudstva, zlasti iz severnih delov Baranje, ki bi naj pripadli Madžarski. Na zborovanju se je manifestiralo za edinstvo naroda in države. Vlada se je zaprosila v sprejeti resoluciji, naj se zakonito varstvo države raztegne na vso okupirano Baranjo radi uspešne obrambe pred komunisti. Sklenilo se je, da se v vsej Baranji osnujejo narodne obrambne čete, ki naj se spoje s celokupno organizacijo Narodne obrane, kot del Narodne obrane za Vojvodino. Narod je navdušeno pozdravljal državo, ustavo, kralja, prestolonaslednika in min. predsednika Pašiča.

Potovanje kralj. nam. Ivana Hribarja.

Kamnik, 8. avgusta. Na slavnostnem obedu, katerega so se udeležili župan mesta Kamnik, zastopniki društev, uradov in duhovščine, je imel namestnik Ivan Hribar nagovor, v katerem je izrazil svoje veselje, nad našim ujedinjenjem in koncem svojega navdušenega govora napil prvoboritelju jugoslovenske ideje kralju Petru. Na govor g. namestnika je v navdušenju odgovoril kamniški župan Karba Takoj po obedu se je odpeljal gospod namestnik v Cerklje, kjer je bil ob 19. uri pred ljudsko šolo svečan sprejem. Pričakovala ga je celokupna šolska mladina, občinski zastopniki, požarna bramba in mnogobrojno ljudstvo Ko je prišel namestnik na trg, je zapela zbrana šolska mladina himno »Bože pravde«. Nato ga je pozdravil podžupan Likozar s kruhom in soljo, šolarica Lapajne je deklamirala prisrčen pozdravni govor in mu izročila šopek cvetlic. nakar sta dve mladi učenki deklamirali Zupančičevi pesmi »Ciciban« in »Čebela«. Nato je imel daljši govor naučitelj Lapajne, ter načelnik požarne brambe Likozar mlajši. Zastopane so bile tudi požarne brambe iz okolice, v imenu katerih je pozdravil namestnika tajnik požarne brambe Zgornjega Bernika Aleksander Jenko. Ob devetnajstih je priredil g. minister z gospo na svojem posestvu večerjo, na katero je povabil vse ugledne vaščane iz Cerkelj, Bernika in Velesovega.

Kranj, 9. avgusta. Danes o poluosmi zjutraj se je odpeljal g. namestnik iz Cerkelj v Kranj. Na potu ga je v Velesovem pozdravil posestnik Dančič s kruhom in soljo, na Visokem pa podžupan iz Šenčurja in načelnik Gasilske zveze. Na potu v Kranj so bile mnoge hiše okrašene z zastavami. Namestnik je dospel v Kranj ob tričetrt na deveto. Mesto je bilo okrašeno s cvetjem in zastavami. Pred lepo ozaljšano mestno hišo so ga pričakovali občinski zastopniki, razna narodna društva in ženstvo v narodnih nošah, pevski zbor »Čitalnice«, požarna bramba in mnogobrojno občinstvo. — Prva je nagovorila gospoda ministra gospodična Rakovčeva v imenu kranjskega ženstva in mu poklonila krasen šopek. Nato se mu je predstavil in ga pozdravil v imenu uradništva okrajni glavar Žnidaršič, nato pa je imel daljši pozdravni govor župan Pirc. Po nagovoru se je podal g. namestnik, spremljan po gospodičnah v narodnih nošah med burnimi ovacijami na okr. glavarstvo, kjer se je ob deveti uri pričel sprejem deputacij.

Seja vrhovnega sveta.

Pariz, 8. avgusta. Na današnji seji vrhovnega sveta je francoski izvedenec Laroche izrazil svoje mnenje, da se mora gorenješlezijsko industrijsko ozemlje razdeliti in po večini pripasti Poljski. Meja bi se v splošnem krila s takozvano Sforzovo črto. Italijanski zastopnik je obrazložil posredovalno stališče. Seja je bila končana ob šestih.

Pariz, 8. avgusta. Vrhovni svet ni po zaslišanju izvajanj strokovnjakov sklenil ničesar končnoveljavnega v gorenješlezijskem vprašanju. Delegati so se sporazumeli, da bodo v tem vprašanju odločili šele tedaj, ko bodo imeli na razpolago vse potrebne informativne date. Vrhovni svet bo jutri zaslišal člane medzavezniške komisije v Opolah, ki bodo poročali o sedanjem političnem položaju na plebiscitnem ozemlju. Začetkom seje je ministrski predsednik Briand v pozdravnem nagovoru z zadovoljstvom poudarjal navzočnost ameriškega zastopnika. To izjavo so udeleženci sprejeli s soglasnim odobravanjem.

Pariz. 8. avgusta. Izvedenec sir Cecil Hourst je v svojem govoru pri seji vrhovnega sveta, v katerem je pojasnjeval angleško stališče, poudarjal: Rezultati glasovanja kažejo. da se je za Poljsko izreklo 678 in za Nemčijo 844 občin. Za Poljsko je bilo oddanih 470.000 in za Nemčijo 707.000 glasov. Angleško naziranje je nastopno: 1.) Podlago ureditve tega vprašanja naj tvori. kakor to želi Francija, glasovanje po občinah in naj se prizna vsako občina oni državi. za katero je glasovala, ako se temu ne protivijo važni razlogi. 2.) Izogibati se je enklavam, ker so nesmotrene in za oba dela nepravične. Gospodarske nedeljive občine morajo ostati skupaj. 3.) Potemtakem mora središče industrijskega ozemlja pripasti Nemčiji. Angleški izvedenec je francoskemu načrtu očital, da pri dodelitvi spornih ozemelj obrača razmerje glasov.

Pariz, 8. avgusta. Pri otvoritvi prve seje vrhovnega sveta je pozval ministrsik predsednik Briand vse navzočne k edinosti, da se lahko rešijo vse resne in težavne naloge, ki se nudijo konferenci. Ako bo nadalje obvladoval duh sporazumnosti in solidarnosti, ki je označeval prejšnja pogajanja vrlovnega sveta, bo konferenca ugodno rešila svoj nalogo. Min. predsednik lloyd George je opomnil, da je problem Gornje Šlezije mogoče najtežje vprašanje, ki je bilo doslej stavljeno vrhovnemu svetu. Trdno je prepričan, da je možna rešitev, da se lotijo člani vrlovnega sveta dela s trdnim namenom, doseči sporazum. Min. predsednik Bonomi je poudarjal važnost sklepa, do katerega je treba priti, in njegov vpliv na svetovni mir.

London, 9. avg. Lloyd George je na današnji seji vrhovnega sveta v svojem govoru izjavil: Angleška vlada ne bi nikdar podpirala take ureditve, ki bi imela za posledice, da bi se nemško prebivalstvo izganjalo iz Nemčije. Predlagal je, da bi se strokovnjakom dale nove instrukcije. Rekel je dalje: Anglija bi vedno držala s Francijo, ako bi bila nepravično napadena. Narodi angleške države pa bi se ne pustili zaplesti v vojno, ki bi nastala iz izrabe nadmoči v svrho zatiranja ali izrabljanja prava v uri triumfa po katerem-koli zavezniku.

Pariz, 9. avg. Uradno se poroča: Vrhovni svet je danes prejel poročila generalov Le Ronda, De Martinisa in Haralda Stuarta, nakar je ministrski predsednik Lloyd George razvijal svoje nazore o gornje-šleškem vprašanju. Vrhovni svet je pozval strokovnjaško komisijo, naj popoldne obnovi svoje delo.

Pariz, 9. avg. Na današnji dopoldanski seji vrhovnega sveta je general La Roche poudarjal, da je potrebno poslati v Gornjo Šlezijo ojačenje za čete, da bi se zabranili nemiri ob razglasitvi odločitve vrhovnega sveta, ker prebivalstvo Gornje Šlezije ni razoroženo in bi Poljaki ter Nemci v danem trenotku mogli razpolagati z nad 100.000 bojevniki. Sir Harald Stuart je poudarjal, da ojačenje čet ni potrebno. Pritrdil je temu, da je prebivalstvo Gornje Šlezije še vedno oboroženo, vendar pa bi ostalo mirno, ako poljski elementi ne bi delali nemira. General De Martinis se je izrekel za hitro odločitev, po kateri naj bi se Poljski in Nemčiji prisodila ozemlja in zavezniške čete takoj umaknile. Lloyd George je v svojih izvajanjih prišel do zaključka, da naj se industrijski trikot prisodi Nemčiji, vendar pa kompromisa ni odklonil. Ministrski predsednik Briand bo odgovoril v popoldanski seji.

Pariz, 9. avg. Predsednik strokovnjaške komisije Fromageot je imel danes dopoldne ekspoze v seji vrhovnega sveta in je sporočil sklepe strokovnjakov. Po njegovem poročilu predpisuje versailleska mirovna pogodba, da se mora glasovalno ozemlje v Gornji Šleziji razdeliti med Poljsko in Nemčijo. Radi tega se ne more sklicevati na večino, ki jo je ena od obeh strank dosegla v plebiscitnem ozemlju, da bi se na ta način Gornja Šlezija prisodila Nemčiji. Fromageot je nato dejal, da obstajata dve tezi, francoska in angleška. — La Roche je nato pojasnjeval francosko tezo, ki se opira na to, da se razdelijo posamezne občine med obe stranki na podlagi izida plebiscita. Po francoski sodbi se mora vsa premogovna kotlina priznati Poljski. La Roche je nato kritiziral angleški načrt in očital, da hočejo devet enajstin poljskih glasov prisoditi Nemčiji in le dve enajstini Poljski. — Komisija strokovnjakov je prišla do zaključka, da je med obema nasprotujočima si načrtoma treba najti sporazumno in pravično rešitev.

Berlin, 9. avg. (Izv.) Lloyd George je v razgovoru o položaju izjavil, da upa, da bo dobra volja odstranila nesporazumljenja. Izvedenci so samo stavil svoje predloge, da je gornješlezijsko industrijsko ozemlje nedeljivo. Nadalje so naglašali potrebo prideliti vse to ozemlje Nemčiji. Poljaki bi dobili samo Ples in Rybnik.

NAŠ TRGOVINSKI KONZULAT V MILANU.

Beograd, 8. avgusta. Ministrstvo za trgovino in industrijo je določilo, da se v Milanu otvori trgovinski konzulat države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Priprave za otvoritev se že vrše.

REŠITEV ALBANSKEGA VPRAŠANJA?

Beograd, 9. avgusta. Atenski list »Patris« poroča: Po vesteh iz Pariza in Londona se bo albansko vprašanje razpravljalo na konferenci zaveznikov, vendar pa s služebene strani ta vest še ni potrjena. Ako pride pri tej priliki do razprave, bosta grška in jugoslovanska vlada skupno posredovali pri zaveznikih, da naj konferenca ne sklene nobenih resolucij, dokler se ne zaslišita beograjska in grška vada.

MINISTRI NA DOPUSTU.

Beograd, 9. avgusta. Finančni minister dr. Kumanudi bo nadomestoval za njihove odsotnosti ministra za šume in rude dr. Krizmana, ministra za trgovino in industrijo dr. Mehmeda Spaha in ministra za vero dr. Milivoja Jovanoviča.

ZAROKA REGENTA ALEKSANDRA.

Beograd, 9. avg. »Politika« poroča, da je na zadnji seji ministrskega sveta ministrski predsednik Pašič na vprašanje nekega ministra o resničnosti vesti glede zaroke Nj. Vis. regenta izjavil, da o tem še ni nobenega uradnega poročila.

Bele garde in država.

Iz raznih krajev prihajajo poročila o izgredih, povzročenih od belih gard — jugoslovanskih fašistov.

Opozorili smo že na tem mestu, kakšno nevarnost in zlo pomenijo te garde za našo narodno in državno konsolidacijo. Že takrat smo opozorili merodajne kroge na nujnost nepristranske uporabe izjemnega zakona v zaščito države proti vsem, ki kalijo mir in red v državi. Kakor pa kaže razvoj dogodkov, je bil naš opomin le klic v puščavi.

Če hočemo presoditi pravilno našo notranjepolitično situacijo, si moramo predvsem jasno odgovoriti na vprašanje, kaj da so hoteli komunistični teroristi s svojimi atentati pravzaprav doseči, kakšne cilje da zasledujejo. Odgovor ni težak. Komunisti in njih stranka se pokoravajo diktatu izvrševalnega odbora tretje internacijonale v Moskvi in cilj te internacijonale je potom revolucije uvesti svetovno diktaturo proletarijata in izvesti prevrat današnjega družabnega reda. Cilj naše komunistične stranke je torej revolucijonarno vsiljenje novega družabnega reda in v dosego tega cilja je po komunistični ideologiji dovoljeno vsako sredstvo.

Kdor dela revolucijo, ta bo hotel vstvarjati predvsem nered, ki bi revolucijo omogočil. In atentat na regenta in na Draškoviča in vsi atentati, ki so se pripravljali in se morda še pripravljajo, imajo v komunistični taktiki edino le pomen, ustvarjati nered in kaos v naši državi. V razdrapanih notranjepolitičnih razmerah, v neurejenih pravnih odnošajih se lahko seje seme prevrata in revolucije. V zorani zemlji bi dobro uspevala boljševiška misel.

Proti tej taktiki boljševiških voditeljev je edina taktika, ki lahko vse komunistične napore stre, taktika popolne enakopravnosti in reda. Vsi državljani morajo biti pred zakonom enakopravni in zakon mora ščititi pred vsako krivico vsakega državljana brez ozira na plemensko ali strankarsko pripadnost. Le tako namreč je mogoče zagotoviti državi notranji mir, ki pomeni sam na sebi smrtni udarec za vsa komunistična stremljenja. Vse pa, kar ustvarja nered v državi, pomeni le nadaljevanje komunističnega delovanja in glajenje poti k njihovim ciljem.

Na to danes ponovno opozarjamo naše vodilne državnike. Če se bo zakon, ki je namenjen za boj proti terorju, proti temu res pravilno uporabil in ščitil red in mir v državi, potem je komunizem pri nas strt. Če pa bo zakon mesto zasledoval, ščitil samovoljno postopanje strankarskih šovinistov in jih podpiral pri njihovih ekscesih, potem bo služil novi zakon ne v zaščito, pač pa v propast države.

Beli teror gladi le pot rdečemu.

MINISTRSKI SVET.

Beograd, 8. avgusta. (ZNU). Včeraj je bila v poslopju konstituante ministrska seja, na kateri se je dovolil izvoz ječmena, izvoz ostale krme pa še ni dovoljen. Izmed kreditov, ki so bili predloženi kabinetu v odobrenje, je bil odobren kredit poldrug milijon dinarjev za čiščenje in zavarovanje zimskih pristanišč v Pančevu in Mješaniji. Nadalje so bili odobreni nekateri krediti vojnemu ministrstvu. Pri razpravljanju o notranjih razmerah države je referiral notranji minister Pribičević o preiskavi radi atentata na regenta in ministra Draškoviča. Nato se je govorilo o raznih tekočih vprašanjih. Pri tej priliki je bil odobren in podpisan ukaz o upokojenju načelnika ministrstva za agrarno reformo Raverta. Za načelnika splošnega oddelka ministrstva za agrarno reformo je imenovan načelnik ministrstva za promet Levac, za novega načelnika oddelka za kolonizacijo v ministrstvu za agrarno reformo pa je imenovan tajnik obrtniške zbornice Miroslav Stojadinović. Seja je trajala do 20.

VLADA NE BO ODGOVORILA NA INTERPELACIJE BIVŠIH KOMUNISTIČNIH POSLANCEV.

Beograd, 8. avgusta. Ker so bili komunistični mandati na osmem rednem sestanku narodne skupščine dne 4. avgusta razveljavljeni, je poslalo predsedništvo narodne skupščine vsem ministrstvom dopis, naj ministrstvo ne odgovarja več na interpelacije komunističnih poslancev, ker so njihovi mandati razveljavljeni.

ZA ODPUST KOMUNISTIČNIH DRŽ. URADNIKOV.

Beograd, 9. avgusta. Na podlagi novega zakona o redu in radu je minister za notranje stvari naročil vsem državnim oblastem, naj takoj odpuste iz službe vse one uradnike, ki so imeli ali ki še imajo kake zveze s komunistično stranko.

ČEŠKOSLOVAŠKI NARODNI SOCIJALISTI STOPIJO V VLADO.

Praga, 9. avg. (Izv.) Izvrševalni odbor zaupnikov češke narodne socijalistične stranke ima 15. t. m. odločilno sejo o vstopu v parlamentarno vlado.

KUGA V VARŠAVI.

Berlin, 9. avgusta. »East Eeurope« javlja iz Varšave, da se je navzlic najstrožjim odredbam zanesla azijska kuga v Varšavi. V obmejnih okrajih imajo že osem slučajev kuge.

Zanimiva zaroka. Iz najzanesljivejšega vira izvemo, da se je snoči zaročila znana slovenska pisateljica in pesnica, gdč. Manca Komanova, naša vrla sotrudnica z g. Vrečarjem, vulgo Rožco. Vrlemu narodnemu in sokolskemu paru obilo sreče! Zdravo!

Borzna poročila.

Zagreb. Devize. Dunaj 15.30—15.70, Berlin 208—208.50, Budimpešta 43 do 43.50, Bukarešta 0—225, Italija 720 do 734, London 610—611, Newyork kabel 0—167, ček 164.50, Pariz 1305—1320, Praga 210—212, Švica 2800—2850. Valute: dolarji 163—164, avstrijske krone 16.75—0, carski rublji 17.50—19, 20 kronski zlati 0—540, angleški funti 575 do 585, napoleoni 530—535, nemške marke 208—210, leji 0—223, lire 722 do 728.

Beograd. Valute. francoski franki 322—325, dolarji 40.70—40.90, lire 180—183, nemške marke 51—51.50, levi 37.25—38, češkoslovaške krone 51—54, leji 55.50—56, 20 dinarjev v zlatu 21.30—21.50, napoleoni 128—0. Devize: London 151.80—151.90, Pariz 325—325.50, Newyork 40.80—41, Ženeva 690—695, Rim-Milan 181.60 do 182, Solun 210—215, Berlin 51.30 do 51.50, Praga 52.30—52.40, Sofija 35—35.75, Dunaj 3.625—3.65.

Dunaj, 9. avgusta. Devize: Zagreb 643—647, Beograd 2568—2588, Berlin 1351—1357, Budimpešta 276.50—279.50, Bykarešta 1375—1385, London 402.50 do 422.50, Milan 4790—4810, New York 1072.50—1076.50, Pariz 8542.50—8582.50, Praga 1369—1375, Sofija 950—960, Varšava 50.75—52.75, Curih 18.425—18.475. Valute: dolarji 1062—1066, levi 830 do 840, nemške marke 1350—1357, angleški funti 3970—3990, francoski franki 8520—8560, lire 4762.50—4782.50, dinarji tisočaki 2551—2571, poljske marke 51—53, leji 1367.50—1387.50, švicarski franki 18.400—18.450, češkoslovaške 1369—1375, madžarske krone 274.50 do 275.50.

+ **Povračilo neumestno plačane surtakse.** Z odlokom z dne 24. junija tega leta je bilo ukinjeno plačevanje 50 odstotne surtakse za uvoženo nemško blago. Surtaksa, vplačana 24. junija ali pozneje se uvoznikom, glasom predloga trgovske in obrtniške zbornice povrne na direkciji financ v Beogradu. Pismene prošnje, kolekovane s 7 dinarji je treba opremiti z deklaracijami carinskega urada, kjer je bila taksa plačana. Glede povračila odloča carinarnica.

Zoper komuniste.

Zgodilo se je, do česar je moralo priti in kar je bilo neizogibno: prišlo je do boja med državo in med negacijo države, med dvema oblikama človeštva, med dvema silama, kojih moč je popolnoma nepregledna. Izvršil se je z lahkoto in takorekoč z dramatično preciznostjo v korist starega reda. Komunizem se je osmešil in to najhuje za strujo, ki hoče predvsem imponirati s svojo silo in neprestano grozi z močjo. Ubil ga ni pritisk države, utonil je v lastni slabosti. V tem boju ni pokazal prav nobene poteze, ki bi ga zamogla delati simpatičnega ali mu vsaj zagotoviti spomin v zgodovini. Prvo, kar je pokazal, je velikanska bojazljivost. Vsi, ki so nastopali, so se izkazali kot velike bojazljivce. Vsi, ki so bili klicani na odgovor radi atentatov, so se izkazali kot jako slabe značaje. Nekoliko je tajil, potem pa priznal, skušal izgovarjati sebe in valiti krivdo na druge, ter izdajati tovariše, kakor na slabi stvari zasačen otrok. Še bolj mizerno so se držali poslanci. Najpreje kukavno izgovarjanje in metanje vse krivde na neke neznane anarhiste, dolgovezno klepetanje o nedolžnosti svojega programa, slednjič pa ta beg vsakega pred vsakim, vsakdo se je hotel predstavljati kot neizkušena devica, ki je samo vsled nepoznanja našega grešnega sveta prišla v slabo družbo — takšno obnašanje je za naš komunizem povzročilo hujši poraz, kakor pa postopanje vlade. To niso nikaki idejni junaki, pripravljeni, da trpe mučeništvo za svoje ideje, ki v trenutku nevarnosti zatajujejo svoje tovariše, svoje ideje in same sebe. To niso junaki, ki bi bili zamogli pripeljati človeštvu novo dobo! Kako drugače so se obnašali naši narodni junaki in mučeniki med svetovno vojno!

Ta napaka je prva, ki se vsiljuje človeku, ko opazuje ta boj.

O stvari sami se nam stavi takoj vprašanje: ali je država imela pravico do korakov, katere je storila, ali ne? Priznam, da sem našel mnogo ljudi, ki so dvomili, da li je država opravičena do vseh onih sredstev, katerih se je poslužila. Nikdo in tudi nobeden komunist ne oporeka, da ima država pravico, da se brani. Toda — ugovarjajo — da s svojo samoobrambo ne sme delati krivice drugim. Da govorim precizno, ne sme na primer uničiti mandate poslancem, o katerih ni dokazano, da so bili v kakšni zvezi z atentatom. Jaz priznam čisto rad, da nikakor ne verujem, da bi bili vsi komunistični poslanci ali vsaj znaten broj od njih udeležen pri terorističnih dejanjih. To je tudi čisto nemogoče, kajti takih činov ne izvršujejo voditelji, nego zelo podrejeni organi in za atentat sme vedeti samo zelo majhno število oseb. Pri organiziranem atentatu se redoma ne more z nobeno sodno obravnavo priti do izvora. Nikdar ne vidiš roke, ki je pritisnila za gumb. Ako se giblje naša debata o tej smeri, bomo morali priznati, da so nedolžni vsi, katerim se ne more dokazati udeležba pri atentatu. Toda debata se ne sme gibati v tej smeri. Atentat je sam na sebi grozna stvar. Pomislimo, kako strašne posledice bi bile, ako bi Stejičeva bomba slučajno ne bila zadela v brzojavno žico. Toda navsezadnje je atentat vendarle samo simptom in atentator sam je čisto nedolžna žrtev ali vsaj ne glavni krivec.

Tukaj gre za boj dveh svetov in dveh sil, gre za kulturo, ki se je ustvarila z razvojem tisočletij, gre za državo, katero nam je dala svetovna vojna na podlagi neizrečenih žrtev, gre za vse politične, socijalne in narodne pravice na eni strani — za uničenje vsega na drugi. Država ima pravico, da se brani, torej se sme braniti.

Naš komunizem je del takozvane tretje internacijonale, podrejen ruskemu boljševizmu pod diktaturo Ljenina in Trockega. Boljševizem ne priznava države, ne priznava družabnega reda, ne priznava tudi našega pravnega stanja. Nelogično je, da se sklicuje na neko pravno stanje, kadar misli, da je njemu v prid, katerega pa sam ne priznava. S pristopom k tretji internacijonali so se komunisti zavezali, da se bodo borili zoper državo z vsemi pravnimi in nepravnimi sredstvi. Pravzaprav ni bilo tega niti treba omeniti, ker za boljševizem ne obstoja razloček med pravnimi in nepravnimi sredstvi, ker on sploh ne priznava nikake legalnosti. Cela stranka je torej ilegalna, ker se je sama postavila na tako stališče. Atentat je samo eden izmed načinov tega boja.

Ruski boljševiki so desetletja izvrševali atentate in v tem oziru dosegli neke vrste svetovni rekord. Znano je ime zloglasnega juda Azefa, voditelja bojne organizacije za prirejanje atentatov, ki je ubil ministrskega predsednika Plehveja, velikega kneza Sergeja in toliko drugih. Kako hoče stranka, ki ne priznava države in pravnega stanja, boriti se zoper to družbo, ki je po njenem naziranju samo organizirano nasilje, — ali potom društev in shodov, ali potom organizirane revolucije, ali potom posameznih atentatov — to je njena notranja zadeva, ki nas ne briga veliko. Ona se bo poslužila tistega sredstva, ki se ji zdi v danih razmerah najbolj uspešno, država ima pa zopet pravico, da se bori zoper njo s sredstvi, ki se nji zde primerna: na Nemškem s topovi, na Laškem s fašisti, v Ameriki in v Švici z ječo. Za državo bi bilo nelogično, ako bi ljudi, ki so se postavili izven zakona smatrala kot po zakonu enakopravne državljane, za komuniste je pa tudi nelogično, ako enkrat negirajo zakone in državo, ter se postavljajo na izvenpostavno stališče, drugič pa zahtevajo postavno zaščito države.

Vprašanje torej ni, ako je ta ali oni komunist udeležen pri tem ali onem atentatu, nego ako je pristaš tretje — boljševiške internacijonale. Res, da se zoper idejo ni mogoče boriti s policijskimi sredstvi, toda tukaj ni boj zoper idejo, nego zoper organizacijo — fizično silo. Komunizem je ideja in ta ideja bo živela dalje, tudi ko pade boljševizem. Komunist sem tudi jaz in več drugih mislim, da ako bi bilo treba trpeti za to idejo, bi znal z večjo dostojnostjo, kot naši boljševiki. Ideal komunizma je mogoče doseči samo z najširšim razvojem zadružništva, a kar ni mogoče organizirati po zadrugah, naj se podržavi ali poobčini. Vzporedno s tem mora pa tudi iti primerna vzgoja naroda, kajti človek brez zadostne srčne in umstvene kulture ni zmožen, da se povzpne do visokega komunističnega idealizma. Ruski narod stoji pa kulturno in moralno tako nizko, da je pri njem nemogoč vsak komunističen idealizem. Kolikor hitreje se iztrebi boljševizem, ki ima svoje korenine ravno v pomanjkanju socijalnega pojmovanju in čustvovanja, toliko hitreje pojdemo nasproti socijalizmu in komunizmu.

Današnja država sicer ni naš ideal, vendar ji ne moremo odrekati prava, da se bori zoper one, ki so ji napovedali boj in da naredi izjemne zakone za one, ki so se postavili izven zakona. Nelogično je bilo samo, da tega ni storila že preje, vsaj že takrat, ko so se naši komunisti podvrgli Ljeninu in Trockemu in sprejeli njegovih 2) točk. Kdor proglasi, da se bo boril do uničenja nasprotnika brez ozira na vojno pravo in to izvršuje, ne more zahtevati, da bi se proti njemu postopalo po vojnem pravu. Komunisti torej logično ne morejo zahtevati, da se proti njim postopa drugače, kakor postopa Trockij z nekomunisti. Kako pa hoče v drugih slučajih postopati država, je stvar države, do katere nimajo boljševiki nobene pravice. P. L.

Sporazum.

Praga, 7. avgusta 1921.

Vročina je zvalila jajce, kljub temu, da je bilo obdano s skoro neprodirno lupino: parlamentarizacijo vlade.

Parlament je končal svoj delovni program, kljub temu, da so se parkrat pojavile krize, ki so grozile onemogočiti vsako nadaljevanje skupščinskega dela. Posebno pasivno resistenca lidovcev je bila kritična. Lidovcem na Slovaškem je vlada obljubila 3 konfesijne gimnazije, pozneje pa o teh obljubah ni hotela ničesar slišati in lidovci so stopili v pasivno rezistenco. Sedaj je pa vse poravnano in poslanci odhajajo na počitnice, in se sredi septembra snidejo že pod parlamentarno vlado, ki ji bo stal na čelu Švehla. V kabinetu bodo tudi lidovci, kar pomenja, da politika bodoče vlade ne bo politika Svobodne Misli, s čimer ne rečem, da je bila dosedaj takšna. Nasprotno: dejstvo, da je vlada obljubila klerikalcem na Slovaškem 3 konfesijne gimnazije, dokazuje, da je vlada lojalna napram katolikom.

Bodoči kabinet tedaj bo vsenarodni, zastopane bodo v njem vse češke stranke, razen komunistov. Da stopi v vlado tudi Kramarova stranka, to pomenja, da tudi bodoča vlada ne bo razredna, temveč socijalno vsestransko pravična. Vsak je nekoliko popustil, oz. boljše: o popustljivosti ni govora, zmagala je uvidevnost.

In tako je ostal cel samo en trd oreh, to so Nemci, ki zadnji čas precej neparlamentarno nastopajo, samo, da bi se prikupili svojim šovinističnim sonarodnjakom na severu države. Toda dejstvo, da so nemški soc. demokrati deloma omogočali oz. da niso ovirali parlamentarnega dela, to dejstvo daje upanje, da pride tudi glede Nemcev končno do sodelovanja.

*

Po celi državi se organizira na Masarykov poziv ruska pomojna akcija. Masarykov poziv vsebuje program s kratkimi lapidarnimi besedami cel program, ne samo za Češko, temveč za celo Evropo in dejal bi za vse države. Dotični poziv se glasi, naslovljen na dr. Beneša:

Gospod minister !! Pravkar sem bral poziv Gorkega o pomoči gladujoči Rusiji. Ne razumem dobro Gorkijevih rekriminacij, gotovo niso na mestu, toda njegovo razburjenje se more razumeti. Upam, da njegove pritožbe ne bodo akciji škodovale. Rad bi po svojih močeh pomagal, toda privatna akcija bi ne imela uspeha in bila bi nemogoča. Razlila bi se v drobno filantropijo. Tu je potreba organizacije v velikem slogu, in to je mogoče le, če se zavzamejo za stvar vse evropske države in tudi Rusi in prevzamejo nase odgovornost.

Kar se tiče medikamentov, je stvar lažja, toda preskrbeti kruha, pomenja v danem položaju, da je treba čim hitreje napraviti splošni aprovizačni načrt.

Ne gre le za Rusijo, tudi evropejske države potrebujejo kruha, v listih beremo, da je tu in tam slaba žetev. Gre na nakup, t. j. za denar. Treba je tedaj primerne finančne akcije, in gre za razdelitev nakupljenega kruha, bodisi moke, bodisi žita. Razdelitev mora biti socijalno pravična; v stvari sami je to komunistični problem, problem železnic in parnikov po rekah in morju. Ruska vlada mora omogočiti organizacijo prometa v Rusijo in poskrbeti za razdelitev domačega žita. K temu mora priti distribucija žita iz Evrope in Amerike — ravno zato gre za komunikačni in finančni problem.

Pri tej veliki akciji pa ne smemo pozabiti na številne ruske državljane, ki žive med nami v Evropi in ki jih že podpiramo. Ravnokar smo začeli zopet novo akcijo za podporo ruskih učenjakov.

Tudi v tem smo poslušali poziv Gorkega.

Prosim Vas, da pozovete naše poslanike, da bi pogledali, kaj se na Gorkega poziv Gerhardu Hauptmanu in Anatolu Franceju drugod podvzema. Obenem predložite stvar v ministrstvu za prehrano in strokovnjakom. Po vsem tem bo treba medna rodnega aprovizačnega odbora.

T. G. Masaryk.

Na ta poziv se je začela cela država gibati. Vse je kakor na mravljišču.

Nauk o humaniteti nima zaman ravno na Češkem od nekdaj že svoje najgorečnejše propagatorje. —y.

Politične vesti.

Poslanec Šček odgovarja »Piccolu«. »Piccolo« se obrača na primorske državne poslance z vprašanjem: »Ali pride do pomirjenja v Italiji?« — Poslanec Šček posveča temu vprašanju v »Edinosti« dvekolonski uvodnik in odgovarja imenovanemu glasilu »bloka« velikopotezno s tem, da opisuje fašizem in njega namen in vpliv na notranje razmere v Italiji že iz časa njegovega početka pa do danes. V svojem članku pravi med drugim: Večkrat smatramo fašiste za navadne razbojnike, ki jih je vlada poklicala v življenje in jih vzdržuje. Čim vlada odtegne fašistom podporo, bodo izginili. To je uverjenje, ki se je ukoreninilo v našem ljudstvu. Gotovo pa je, piše Šček, — da fašizem ni otrok vlade, ampak razmer; čisto navadna reakcija je proti izrodkom komunističnega gibanja. — Sledi dolga razprava o stališču italijanskega naroda, ki ga je zavzemalo pri glasovanju za ali proti vojni z razpadlo Avstrijo. Navaja, da je šel tabor mlajših, sedanji fašizem, z navdušenjem v boj in tudi glasoval za vojno. Tudi inteligenca se je večinsko izrazila za vojno, medtem ko je manjšina trpečega proletarijata dvignila svoj »veto«, ki pa je ostal glas vpijočega v puščavi. Tega mladinska visokoitalijanska struja ni mogla pozabiti in boj med dvema strujama, ki je bil že pred vojno v Italiji precej oster, je postal namah ostrejši. Prejšnji parlamentarni boj se je spremenil v dejanskega, ko je komunistična stranka dosegla svoj kulmus. In ta je bila v resnici močna. Zasedala je tvornice, prepovedala italijansko trobojnico. Komunizem se je pojavljal že med arditi, najboljšimi vojščaki italijanske armade. Ko je imela Italija zasesti Valono, so vojaki rekli: Ne! In — niso šli. Prišel je že moment za popolno družabno revolucijo. Prišla bi, a proletarijat se ni še čutil zrelega. Tlelo je pod pepelom, toda to tlenje je bilo vzrok eksploziji, ne taki, kakor si jo je želel proletarijat, v eksploziji se je rodil »fašizem«. Posledice tega pojava so se takoj pokazale. Omenja samo imena: D'Annunzio, Reka, Baroš, Rapallo. Organizacija fašizma je ogromna. Šteje 2000 organizacij z 500.000 člani. Porušila je v celoti 350 delavskih zbornic. Socijalisti so radi tega odpovedali sodelovanje v vladi. Fašizem je imel pod vlado Giollittija »prosto roko«. Padel je »cabinetto Giolitti« in zbornica se je razšla. Nove volitve sicer niso odgovarjale pričakovanju fašistov, kajti socijalisti in komunisti so vkljub terorju dosegli 140 mandatov. Giolitti se je tega ustrašil in zbežal s pozorišča. Od tedaj vlada v Italiji teror. Razmere so podobne francoskim za časa revolucije. Meščanska vojna! — Koncem članka pravi Šček: Na besede poslanca Bottai: »Smo pač stranka v razvoju in se moramo šele izkristalizirati!«, odgovarjam »Piccolovemu« vprašanju: Eno je zame gotovo: boj med komunisti in fašisti se bo nadaljeval in socijalisti ne bodo mnogo pripomogli k miru. Fašizem se bo izživel in tako sam po sebi utihnil. O razmerju med fašisti in Slovani obeta članka posebno poglavje.

Mir med fašisti in socijalisti — le na papirju. Mir, ki so ga sklenili medsebojno socijalisti in fašisti, ne kaže še pravega lica. Nasprotno! Spopadi med obema strujama se vrste dan za dnem in postajajo celo ostreji. Obojestranski strankini proglasi niso našli pravega odziva. Le socijalistična stranka kaže nekaj discipline.

Italijanski vojni minister Gasparotto je dejal v laškem senatu, da se bodo nabori izvedli v Julijski Benečiji v kratkem. Če se še niso izvedli je temu vzrok dejstvo, ker še ni bilo končno veljavno določeno državljanstvo novih državljanov Italije. To se je sedaj zgodilo in nabori bodo izvedeni. Minister je trdno prepričan, da bodo novi državljani Italijani vpolni meri izvršili svojo državljansko dolžnost. V tej veri ga potrjuje dejstvo, ker so se beneški Slovenci leta 1868, ko so bili klicani pod zastavo, izkazali kot najboljši Italijani, v zadnji vojni pa so poožili na oltar domovine svojo kri. --- Mi bi pa kljub tem besedam laškega ministra stavili, da bodo Slovani v Italiji še nadalje preganjani ko divja zver.

Vlado in policijo kliče na pomoč dopisnik fašistovskega »Il Popolo di Trieste«, ker so se »drznili« idrijski Sokoli, da prirede javno telovadbo. Prepoved Sokolstva utemeljuje italijanski hiperpatriot recte renegat, stem, ker so v Jugoslaviji tudi Sokoli. Argument za bogove! Ne vemo ali boli dopisnika Sokolstvo le iz zagrizenosti, ali pa ga vznemirja rudeča srajca Garibaldija. Pa ne da bi mu bilo neprijetno priznati, da so v Italiji umrli časi svobode. Iz tega stališča pač dobro razumemo jezo na Sokole ---- glasnike svobode.

Pogajanja za sprejem Poljske v malo antanto. V tekočem tednu se začenjajo pogajanja med Češkoslovaško in malo antanto za priključitev Poljske mali antanti. Poljska stavi za to sledeče pogoje: 1. Službeno priznanje in jamstvo njenih vzhodnih mej, začrtanih v mirovnem dogovoru v Rigi. 2. Izgon vseh protipoljskih agitatorjev. 3. Pomoč Poljski v sporu glede Gornje Šlezije. 4. Ratifikacija mej v tešinskem okrožju v prilog Poljski. 5. Jamstvo za poljske manjšine v Češkoslovaški. 6. Zaključitev podonavske federacije med Češkoslovaško, Madžarsko in Avstrijo, kateri bi se priključila federacija med Poljsko, Italijo, Judgoslavijo in Rumunijo. Do sprejema Poljske v malo antanto bi moglo priti samo v formi, ki bi ne bila nasprotna podonavski federaciji, ki predstvalja glavni cilj poljske politike in diplomacije. Celotna češka žurnalistika odklanja odločno te pogoje.

Gospodarstvo.

Valuta -- draginja.

Iz tega nastaja vprašanje: Ali je Jugoslavija pravna država ali pa država pestre pravice in nasilstva? In tako ravnanje ni drugo nego pristno nasilstvo, ki nas diskredituje po vsem svetu. Diskreditovani pa smo zelo, dasi vlada o našem nacijonalnem bogastvu in torej o kreditu za bodočnost najboljše mnenje.

Naši državljani v Avstriji so prijavili okoli 8 milj. kron. Te vse čakajo na zameno. Med temi je večina takih, ki so jih poslale državne blagajne preko meje za plače, štipendije ali v plačilo za kupljeno blago. Kako je mogoče opravičiti zdaj tako ravnanje, ki na vsem svetu nima primere?

Pa tudi drugače je ostalo med ljudstvom še mnogo žigosanih bankovcev. Eden slučaj:

Neka ženica je prodala na Vrhniki kravo, ki jo je kupec odgnal čez mejo. Ženica je bila osumljena, da je sodelovala pri tem nezakonitem ravnanju in je morala položiti tri žigosane tisočake pri financi. Po dolgotrajni proceduri je dokazala svojo nedolžnost in je dobila lepo nazaj svoje tri žigosane tisočake davno potem, ko smo imeli že nove novčanice. Naj ima plačilo za svojo nedolžnot. Ali ji bodo tisočaki zamenjani?

Lahko bi navdel še bolj kričeč slučaj, v katerem gre za veliko število tisočakov. Spravim ga v javnost, ko bo stvar definitivno končana.

Iz teh vrstic imamo malo sličico, kako se pri nas rešuje valutno vprašanje. Kako vplivajo take razmere na ljudstvo? Ni treba dalje govoriti o tem: k splošni nezadovoljnosti v vsem kronskem ozemlju so doprinesli svoj obulus reševalci našega valutnega problema!

III.

Članka v »Jugoslaviji« je prišel do popolnoma pravilnega in žal resničnega zaključka, da se zamenja 1 : 5 ni obnesla in da je padla valuta obenem s krono tudi dinarja. Ali bolje: Zaradi nasilne devalvacije dinarja, v katerem tiči pet naših poštenih kron, je toliko grozneje padla vrednost krone.

Devalvacija dinarja se je sistematiški gojila iz središča države, iz Beograda. Glavno mesto v državi povsod vpliva na vse cene in tudi na vrednost domače valute. Dokler so po odhodu Avstrijcev v Beogradu še računali na krone, so bile razmere na domačem trgu znosljive. V Beogradu so bile cene res nekoliko više nego v Ljubljani, ail tamošnja draginja je bila kolikortoliko utemeljena v posebnem položaju Beograda, v prometnih težavah itd.

Ali kakor hitro so začeli zopet računati v dinarjih, je imelo vse ljudstvo takoj pred očmi predvojno kupno silo dinarja, — nehote je računalo, da je bil dinar vreden le 95 vinarjev in je vse svoje pridelke in izdelke, vse svoje oseb. zahtevke računalo tako visoko in čedalje višje, da je postajalo razmerje med kronskim in dinarskim ozemljem čedalje večja. In tako smo iskali, da smo plačevali v Beogradu za isto reč toliko din., kolikor v Ljubljani kron.

Pričela je zelo nezdrava kupčija med kronskim in dinarskim ozemljem. Srbijanci so pridno kupovali v naših krajih v kronah in prodajali doma v dinarjih; pogosto so veljali več dinarjev nego so plačali kron. Tako smo na primer čitali v »Slov. Narodu« dopis iz Beograda, da je kupil beograjski trgovec čevlje »Peko« po 160 K, a v izložbi so bile za nje že drugi dan cene — 180 dinarjev. Mnogi naši trgovci so bili doma obsojeni kot verižniki in navijalci cen, češ, da so Srbijancem predrago računali, ali nikdar nismo čitali, da je bil obsojen kak Srbijanec, ki je prejel za isto blago več dinarjev nego je plačal v Sloveniji kron. »Neka zaradil« je veljalo geslo v Beogradu.

Beograd je postal najdražje mesto v srednji Evropi. Dinar je pa sploh najmanjši novec, ki sploh še kaj šteje. To je pač -- e d i n i c a, kakor frank v Švici ali Franciji, lira v Italiji, dolar v Ameriki. Berač na ulici zbira le dinarje, natakar se ti za en sam dinar niti ne zahvali; čistilcu čevljev moraš dati najmanj dva dinarja, in če ti je postopač pokazal pot okoli ogla, računa 5 dinarjev, voz od kolodvora za 5 minut vožnje 30 do 50 dinarjev, nosač za deset minut 15 do 20 dinarjev; soba v hotelu 40 do 60 dinarjev. Kavarna v B. je najdražja v Evropi. — Ako si se začudil tej draginji, si dobil za odgovor: kaj pa je to, en dinar, kaj kupim zanj!

Bivši fin. min. Veljković je dal hotel »Srbski kralj« v najem in dobil — 250.000 din. na leto. Ali je to poslopje sploh toliko stalo? Vrednote v Beogradu s strahovito pridobile. Male hišice na Teraziji, ki ni stala 30.000 dinarjev, je danes vredna nad 2 milijona dinarjev. Vsaka ženska, ki oddaja v najem dve sobici, v kateri nedostaje najpotrebnejše oprave, je postala po renti milijonarka. Ali kaj vse to, saj dinar ni nič vreden, kaj pa kupim za dinar, je navaden odgovor. In tako se ondi malovažno pljuje na en dinar — ali nikdo ne pomisli, da obenem pljuje na naših pet kron.

Pri vsem tem je začela še vlada s svojimi odredbami. Vse poštne, brzojavne, telefonske pristojbine so se v celi državi uvedle v dinarjih, enako vse carine, davščine — plače itd. v taki meri, kakor da naš dinar v resnici ni dosti vreden. Naše poštne pristojbine so strašne. Pismo iz Avstrije v Jugoslavijo stane še danes 5 a. k. priporočeno 7 a. k, narobe pa 1 in 2 din. ali 20 in 40 a. k. Zdaj, ko mora Avstrija te pristojbine nekoliko povišati, imajjo skoro revolucijo v vseh industrijskih in trgovskih krogih.

Ako je torej dinar doma tako malo vreden, kako bočemo, da ga bodo više cenili v tujini? Kupna sila dinarja doma je postala zares zelo majhna — in odtod vsa naša draginja, odtod naša mizerija.

(Dalje prihodnjič.)

Dnevne vesti.

— **Pometajte pred svojim pragom.** Nemško - avstrijsko časopisje se pri vsaki priliki spodtika nad finančnimi težkočami naše države. Pri tem pa pozabi, da je Avstrijska republika vkljub temu, da tam v enomer tiskajo denar, še v veliko večjih škripcih. »Freie Stimmen« z dne 21. julija t. l. prinašajo iz Velikovca vest, da je tamkajšno učiteljstvo vstopilo dne 18. julija t. l. v štrajk, ker še niso sprejeli tretji plačilni obrok za junij — plača se nakazuje na obroke in ti dospejo jako neredno. — Enako tožijo učitelji tudi v istem listu z dne 20. julija t. l. Uboga Avstrija ne more torej niti učitelje več mesečno plačevati. Kaj bo še le potem, ako se stroj za napravo bankovcev pokvari? Bankerot!!!

— **Pozor železničarji!** Dne 19., 20. in 21. avgusta t. l. se vrši v Beogradu III. zemaljski kongres nacijonalnih železničarjev kraljevine SHS in obenem veliki železničarski izlet. Natančni program izleta kakor tudi kongresa je objavljen v tedniku »Jugoslovanski železničar«. Gospod minister saobračaja je v svojem oglasu odobril sledeče: 1. posebni vlak »Ljubljana—Zagreb—Beograd«, z zvezo Maribor. Ta vlak sprejme v Zagrebu brate Hrvate, a v Bos. Brodu brate iz Bosne-Hercegovine in Dalmacije. 2. Brzovlakom se priklopijo na vseh glavnih progah po 2 osebna vozova, katera sprejemata goste iz vseh delov naše države. 3. 4 dni dopusta ter brezplačno vožnjo vsem železničarjem in njihovim rodbinam, kateri bodo prisostvovali na izletu. 4. Dnevnice delavcev, dokler bodo na izletu, so urejene. 5. Centralni odbor je zasigural v Beogradu stanovanja in prenočišča za vse goste, kolikor jih pride. Zasigurana je avtomobilska vožnja. Vsi železničarji in njihove družine morajo pri pristojnih oblastih dobiti potne legitimacije, kakor so predpisane. Obenem morajo vsi železničarji zaprositi potom načelnika za dopust, kateri se jim ne bo štel kot redni dopust. Prijave se morajo poslati najkasneje, zadnji rok, do 12. t. m. na ZJŽ, Ljubljana, Gradišče 7. Predsedstvo ZJŽ.

— **Iz uradniških krogov.** Prejeli smo in priobčujemo: V Uradnem listu sem čital, da imajo sami pravico le do ene sobe. Toda ali je ta pravica za vse? Besede so besede, fakt je pa fakt. V Betovnovi ulici št. 15./I. stanuje kot samec Nemec dr. Kaiser. Ima stanovanje 3 sob in kuhinje. Ta ima tudi lastno hišo nasproti tobačne tovarne. Ali bi se ne mogel preseliti, ter tako dati drugim strehe, ko pa ima pravico le do ene sobe? V isti hiši v I. nadstropju stanuje trgovec Adolf Mikusch, tudi Nemec, z ženo. Ima 3 sobe. Ena izmed teh je oddana častniku, ki je štacijoniran v Beogradu. Ta bi torej sploh ne imel pravice do sobe. Rodbina je brez otrok. Oba stá čez dan v trgovini, torej bi lahko stanovala pri očetu. Torej bi bilo tu za dve družini prostora. Če ne že toliko, bi lahko obe rodbini skupaj stanovali, saj sta si v sorodu. Posestniki hiš naj pa stanujejo v svojih hišah. Zima se bliža in mnogo revežev našega stanu je brez stanovanja. Kje je tu stanovanjski urad?

— **Nemškutarenje orožniškega kapitana.** Neki orožniški kapitan prihaja pogostoma v Zagorje ob Savi in se na njegovih izprehodih kaj rad poslužuje blaženega švabčarenja, posebno ko je v družbi tuk. modernih frajlic. To vendar zelo prija našim nemškutarjem. Res, čudno je, da se niti naši ne morejo vzdržati v tem oziru. Za sedaj to!

— **Škandal.** Na čajanko, katero priredi danes 9. t. m. kralj. namestnik g. Ivan Hribar na Biedu, povabljena je po zasługi g. okr. glavarja v Radovljici tudi gospa Minka Hrašovec, odlikovana za časa vojne za nevenljive zasluge, ki jih je učinila zloglasnemu majorju Managetta »k. u. k. Kundschafteroffizier« in povišana v plem. von Hamannsgüld. Prepričani smo, da g. kralj. namestnik, ki je sam na svoji koži občutil zlobo imenovani gospej enakih elementov, pri tem ne zadene nobena krivda, pač pa onega, na čegar priporočilo so bila vabila razposlana.

— **Goriška podružnica SPD** svoj sestanek glede ture na Triglav v petek, t. j. 12. t. m. ob 20. uri v restavraciji hotela Slon na vrtu.

— **Posledica suše.** Poročajo nam, da se je na Češkem vsled silne suše in vročine vnelo in zgorelo žito na polju. Požari so napravili strahovito škodo.

— **Ne rušite marveč zboljšujte in gradite!** Dan za dnem se vrste in množe ovadbe in obravnave pred deželnim sodiščem po § 104 srb. k. z. Po novem kazenskem postopanju je prišlo več paragrafov srbskega kazenskega zakona v splošno veljavo v celi Jugoslaviji. Posebno važen je za nas in osobito nevaren za lahkomiselno postopanje napram uradom, javnim funkcijonajem vseh kategorij § 104. Med našimi ljudmi je še vedno ostalo nekoliko tiste nemirnosti, ki se je pojavila med vsemi sloji med in po prevratu. Ljudje so takrat vprek zabavljati, kritizirali razne vlade in poverjeništva. Takrat se to ni dalo zajeziti, osobito zaradi tega, ker so se razmere res šele kalile, ker nismo imeli niti prave podlage za notranjo ureditev naše ujedinjene kraljevine. Sedaj pa, ko so se razmere uredile, ko imajo trden temelj za ureditev države v naši državni ustavi, se moramo predvsem zavedati, da smo državljani, da moramo ljubiti svojo državo, za katero smo žrtvovali toliko gmotnih in krvavih žrtev in jo pri izpolnjevanju notranjih razmer podpirati. Nasproti pa ima tudi država po naravnem ustroju skupne človeške družbe tudi pravico in dolžnost ščititi svoje državno pravo in avtoriteto. Vsak državljan se mora zavedati, da ne živimo več v času rušenja, marveč da je njegova dolžnost podpirati državni in družabni red mesto rušiti, zboljševati in graditi. Zato opozarjamo občinstvo na ta paragraf katerega navajamo nastopno in sicer v glavnem določilu dobesedno, v pododdelkih pa v kratkem izvlečku. § 104 se glasi: Kdor z besedami, tiskanim ali netiskanim spisom, likom ali kakršnim koli drugim predstavljanjem ali z znaki razžali oblastvo ali politično telo ali uradnika ali državnega uslužbenca ali porotnika, pričo ali izvedenca ali javnega uslužbenca o priliki službenega posla ali tudi izven kraja oblastva, vsekakor pa v pogledu službenega posla vobče, naj se kaznuje z zaporom od meseca dni do dveh let. Istotako naj se kaznuje tudi, kdor to stori zoper narodno skupščino ali posamezne njene člane ali zoper volilno skupščino ali volilni odbor ali posamezne njegove odbornike. Ako bi razsezala žalitev, obrekovanje, se mora kaznovati z zaporom do treh let. V vseh tu omenjenih primerih razžalitve javnih oblastev, političnih teles ali navedenih oseb more policijsko oblastvo samo tudi brez razžaljenčeve tožbe izročiti krivce sodišču na sojenje. — Kdor se izdaja za uradnika in se loti in opravlja take posle se kaznuje z zaporom od 15 dni do enega leta. Kdor neupravičen nosi uradniško uniformo, znake, ali rede, častne znake, si prideva in rabi tuje ime se obsodi v denarno kazen do 50 dinarjev ali do 3 mesecev zapora. Kdor uniči ali prikrije uradne spise ali zapisnike se obsodi v zapor 1—18 mesecev če ne pride dejanje v višjo stopnjo kaznivih dejanj. Ako se to stori iz koristoljubja se obsodi dotičnik tudi na izgubo državljanske časti. Kdor samolastno ali z namenom pokvari ali odtrga uradni pečat javnega oblastva dobi zapora 6 mesecev. Kdor je pozvan za pričo, izvedenca ali porotnika in navede lažnjiv vzrok oprostitve se obsodi v zapor od 8 dni do 2 mesecev. Ta kazen pa ne izključuje denarne kazni. — Opozarjamo torej ponovno občinstvo, da se vzdrži nepotrebnega vmešavanja v razne uradne posle javnih funkcijonarjev, da se vzdrži nepotrebnega in nesmiselnega zabavljanja bodisi proti uslužbencem države, tako proti državi, njeni upravi in njenem ustroju. — Mučne so take obravnave za stranke in sodišča, drage in imajo večkrat nepričakovano resne posledice. Pustimo torej zabavljanje in rušenje, ter kot dobri državljani rajši zboljšujmo pravnih potih in pomagajmo zgraditi dovršeno moderno in močno državo.

— **§ 104.** Hlapec pelje voz čez železniški prelaz v Spodnji Šiški. Ravno na tiru se mu prelomi in stre. Hlapec pošlje domov po drug voz, med tem pa ga opozorita stražnika da mora prej odstraniti tovor iz proge, ker pride vlak. To je hlapca tako ujezilo, da je stražnika nahrulil, da naj sama delata in počastil ju je z raznimi cestnimi hlapčevskimi izrazi. — Obsojen je bil po § 104 na en teden strogega zapora. — Ivan Dežman, lastnik žganjarne v Daljni vasi je prijavil kuhanje žganja ob 6. uri zjutraj. Ko pa je prišel finančni stražnik zjutraj k njemu, da bi odstranil uradni pečat iz kape, je dognal da je Dežman že ob 4. zjutraj začel kuhati in je uradni pečat sam odstranil. Dežman prizna, da je zakuril, toda le zato, da preizkusi materijal, pri tem pa se je pečat na kapi raztopil. Obsojen je bil radi samovoljnega odstranjenja uradnega pečata na 3 dni strogega zapora. Dežman je ponujal 10.000 K, če bi ne bil zaprt, kar pa je bilo seveda brezuspešno. — Dalje je bila obsojena po § 104 tudi Jožefa Stibernik iz Sp. Šiške. Malo jeze je imela na stražnike, ker so pred kratkim napisali psa, ki prav za prav ni bil njihov in je prišel le z otroci in je imela radi tega sitnosti. Ko je šel nekoč mimo njihovega dvorišča stražnik, pred njem pa pes brez nagobčnika, je zaklicala navzočim na dvorišču: »Vidiš, našega psa bi precej naznanil, tega pa ne. Če je postava za pse, mora biti za vse enaka«. Ker je s tem očitala uradni osebi pristransko delovanje, dasi trdi sama, da je bila to le kritika med domačimi na dvorišču, je bila obsojena na 3 dni strogega zapora. Štibernikova kazen ni sprejela in je prijavila vzklic.

— **Obsodba veleizdajnikov.** V Zagrebu se je končal vrlo zanimiv političen proces proti frankovskim izdajalcem dr. Šuflaju in in drug. Obširni dokazilni materijal je pokazal kako nizkotno, podlo in brez izbire sredstev, so rovali ti temni frankovski elementi proti največjemu idealu vseh Jugoslovanov, proti ujedinjenju naše jugosl. kraljevine, ki smo si jo ustvarili s tolikimi krvavimi in gmotnimi žrtvami. Dr. Milan Šuflaj je bil obsojen na 3 in pol leta ječe, ostali obtoženci so bili obsojeni v ječo od 6 mesecev do 3 let. Trije obtoženci so bili oproščeni radi pomanjkanja dokazov. Obravnava je jasno dokazala, da so stali ti frankovski prvaki, razdiratelji v največjem stiku z madžarskimi revolucijonarnimi elementi, ki so hoteli zrušiti vsak red, uničiti in strmoglaviti našo kraljevino v propad. Njihov namen je bil uprizoriti na Hrvatskem revolucijo, ki bi dala priliko tujim zagrizenim avstromadžarskim elementom razbiti našo državo.

— **Ukradena živina.** Blizu koroške meje je na planinah pašnik z imenom »Dolga njiva« na katerem pasejo živino vsi posestniki iz Grahovč. Pastirja niso imeli nobenega, pač pa samo neko žensko, ki je krave molzla. Te prilike so se poslužili dosedaj še neznani tatovi in ukradli eno telico in šest volov v skupni vrednosti 47.500 K.

— **Ponesrečen par.** Zidar Anton Turak se je seznanil na Koroškem z 20letno služkinjo Marijo Tušarjevo, sledila je zaročna obljuba in spravil jo je s sabo na Kranjsko. Prišla sta na Brezovico, kjer je bil Turakov brat Jože nastanjen s svojim tovarišem v železniškem vagonu. Oba sta namreč železničarja. Pri njih se je nastanil došli brat Anton s svojo družino. Toda Turak ni imel obstanka. Pobral je nekega dne bratovo perilo in obleko in pobegnila sta z ljubico v Karlovac. Tam sta nekaj časa služila in se zopet vrnila. Toda tu so jih takoj zaprli. Anton Turak prizna tatvino, Marija pa taji vsako soudeležbo. Po daljšem prerekanju, med jokom in plačem se je zaključilo dokazovanje. Sodišče je Marijo res oprostilo. Anton Turak pa je bil, osobito ker je zanj prosil tudi brat, obsojen samo zaradi prestopka na 3 tedne strogega zapora.

— **Župnik — kujskač.** Včeraj se je vršila pred dež. sodiščem obravnava proti župniku na Velikih Poljanah Nikolaju Slasinskemu. Župnik, ki se je izkazal tudi pred sodiščem kot zagrizen sovražnik vseh protiklerikalnih strank, je obtožen, da je hujskal ljudstvo proti državi in sicer v gostilni pri »Kozaku« v Ljubljani in pa na kolodvoru v Ribnici. Pred vsem je strahovito zabavljal zaradi svoječasnega ukinjenja vrednosti železnega denarja. Opozorjen od dr. Klepca, da naj se dostojnejše izraža, je opetovano ponovil besede: »To pa drži, da so nas Srbi naravnost ogoljufali ker so kar čez noč ukinili železni denar. To so nas naravnost ogoljufali, ukradli so nam iz žepa. Udarjal je s pestjo po mizi in trdil le v enomer svoje. Končno je razžalil dr. Klepca, z besedami: »sicer še poštena družba, samo eden je advokat«. Žalil ga je še dalje, ko mu je dr. Klepec zagrozil, da ga toži. — Na kolodvoru v Ribnici pa je govoril javno sledeče: »No, sedaj smo pod srbsko peto in godi se nam še slabše kot preje«. — Župnik se uprav z zvito in sladko hinavščino zagovarja, da ni toliko govoril, kar pa je rekel, je res. Bil je razburjen in malo vinjen. Laska se, da je bil vedno velik srbofil, obenem pa se izkaže, da je bil najstrastnejši predvojni klerikalec, ki je imel ozke in intimne zveze s Šušteršičem in Lampetom, kar dokazuje dotična korespondenca, ki se je prebrala. Ker tri priče niso prišle k obravnavi in je drž. pravdništvo zahtevalo njihovo zaslišanje, je bila obravnava preložena na 19. avgust. Dve priči je kaznovalo sodišče ker nista prišli k obravnavi vsako na 500 kron globe in poravnavo stroškov današnje obravnave.

— **Izgon radi komunistične propagande.** Iz naše kraljevine sta izgnana radi komunistične propagande Tot Franjo in Vaša Lupaček. Dognali so, da sta se kljub izgona že večkrat vtihotapila na naše ozemlje in izvrševala komunistične naloge.

— **Obsojeni manjši verižniki.** Radi veriženja in tihotapstva so bili obsojeni od protiverižniškega urada Katarina Koderman iz Sv. Lorenca na 8 dni zapora in 500 kron kazni, Koveč Fr. iz Križdorlan na 300 kron globe in Jurij Mihovilič na 5 dni zapora in na 500 kron globe.

— **Male tatvine.** Antonu Sagmajster, mesarju v Sp. Šiški je ukradel neznanec iz njegove mesnice kolo znamke »Janos«, vredno 300 K. — Iz voza na cesti pred Križevniško cerkvijo je ukradel neznanec sinu Marije Lavrič iz Dolenjih Pirnič en suknjič.

— **Pobegnil je od vojakov** podnarednik 2. čete III. baona 40 p. p. »Triglavskog« Eržen Franjo. Pogrešili so ga že 5. avgusta. — Onesel je seboj 744 dinarjev državnega in 500 din. tovariškega denarja. Kom je pobegnil nimajo do sedaj še nobene sledi.

— **Samomor na železniški progi.** V soboto je izvršila 21.letna uradnica Narodne banke v Zagrebu samomor na železniškem tiru. Skočila je pred savskim mostom pod osebni vlak, ki jo je strahovito razmesaril. Pravijo, da je vzrok samomora nesrečna ljubezen.

— **Izgubil** se je svileni pas od Sv. Jakoba trga do mestnega magistrata. Prosim, naj ga pošten najditelj odda v upravi lista.

Ljubljana.

= *Slovesna izročitev najvišjega odlikovanja g. dr. Ivanu Tavčarju* se vrši v sredo, dne 10. avgusta 1921 ob 6. popoldne po gospodu ministru in pokrajinskem namestniku Ivanu Hribarju v mestni dvorani pred zbranim prejšnjim občinskim svetom.

= *Na Tehniški srednji šoli v Ljubljani* bodo v šolskem letu 1921—22 otvorjeni sledeči oddelki: 1. višja stavbna šola; 2. višja strojna šola; 3. stavbna rokodelska šola; 4. strojna delovodska šola; 5. elektrotehnična delovodska šola; 6. mizarska in strugarska mojstrska šola; 7. kiparska šola; 8 ženska obrtna šola; 9. posebni tečaji za obrtnike; 10. javna risarska šola. Vpisovanje v 1. letnik višje stavbne in višje strojne šole bo dne 15. septembra t. l., v višje letnike pa dne 19. septembra. Dne 16. septembra bo vpisovanje v I. letnik oddelkov, ki so zgoraj navedeni pod točkami 4., 5., 7. in 8., dne 17. septembra pa v višje letnike teh oddelkov. V mizarsko in strugarsko mojstrsko šolo bo vpisovanje dne 16. septembra, v oddelke pod 9. in 10. od dne 21. do 24. septembra, v stavbno rokodelsko šolo pa od dne 1. od 15. oktobra (v ta oddelek tudi pismeno). Ponavljalne preizkušnje bodo dne 16. septembra, sprejemne preizkušnje v višjo stavbno in višjo strojno šolo ter v žensko obrtno šolo dne 17. septembra. S poukom se bo pričelo v vseh celoletnih oddelkih dne 21. septembra. Pri oddelkih pod 9. in 10. prične pouk dne 1. oktobra, v stavbni rokodelski šoli pa dne 3. novembra. Vse druge podrobnosti glede sprejemnih pogojev itd., so razvidne iz razglasa v Uradnem listu št. 93 z dne 8. avgusta 1921 in iz objave na razglasni deski v zavodu. Še potrebna pojasnila pa daje na zahtevo ravnateljstvo šole.

= *Zvišanje cenika v brivski stroki.* Vsled prav občutnega zvišanja najemnine brivskih lokalov in zvišanje tedenske mezde pomožnemu osobju, so brivski mojstri prisiljeni, da za postrežbo v brivski stroki cene razmeram primerno zvišajo. Določeni delavni čas in ceniki so v vsaki brivnici razvidni. Gospodje naročniki se prosijo, da bi posečali brivske lokale v določenem delavnem času, ker so sicer primorani mojstri vsako delo izven delavnega časa dvojno računati. Delavni čas je od 1. oktobra do 31. marca od 8. do 12. in od 13. do 18., v sobotah do 19. ure; od 1. aprila do 30. septembra od 8. do 12. in od 14 do 19., v sobotah do 20. ure. Ob nedeljah in praznikih, izvzemši če je praznik na pondeljek ali soboto, so brivnice zaprte. Da se napravi red in točnost se naprošajo cenjeni obiskovalci brivskih lokalov, da prezirajo in ne podpirajo mojstrov, ki se ne bi držali reda in storjenih sklepov in bi drugim svojim tovarišem na škodo prej odpirali ali pozneje zapirali zgolj zato, da kršijo red in disciplino ter lovijo naročnike.

= *Zopet nesreča.* Marija Halozan, žena vratarja vevške papirnice, je prala v Ljubljanici. V tem je pripeljal mimo tvorniški avto, na katerem prevažajo papir iz tvornice v skladišče. Nesreča je hotela, da je padel z njega okrog 70 kg težak ovoj, strkljal se po stopnicah ter Halozanovo precej močno poškodoval.

= *Vesela Emilija.* Begunka je bila, iz Kotorja za časa vojne izgnana. Bežala je z materjo in živeli sta težko življenje po več znanih avstrijskih taboriščih. Končno ji je umrla mati za tifusom in mlada Emilija je ostala sama. Da tako cigansko življenje v takih časih ne more vzgojiti dobrih deklet, je jasno. Tudi Emilija, čedna punca, je postala osobito, ko se je zavedala čedne vnanjosti in okusila oboževanje, jako vesela in živa. Posebno rada je posečala razne plesne veselice. — Emilija zve, da se vrši na Bellevue vesela zabava s plesom. Kje bi dobila obleko? Gospodarjeva družina se je šla kopat v Laze, punca ostane doma sama. Skušnjava je prevelika, ples vleče in hajd, Emilija odpre tuje omare in se opravi od glave do nog v lepo tujo spodnjo in gornjo obleko. Plesala in zabavala se je na Bellevue do 3. zjutraj tako radikalno, da je ukradeno perilo in čevlje popolnoma obrabila, strgala, posvalkala in uničila v eni noči. Ona se zagovarja, da si je obleko in vse ostalo le izposodila, in da je hotela vse zjutraj vrniti. Res so jo videli v jutru, ko je hotela iti domov, pa je bilo zaprto. Ker je sodišče upoštevalo Emilin zagovor in se hoče o njem uveriti, je razpravo preložilo v svrho zaslišanja nadaljnjih prič. — Emilija, ki je že itak navajena stanovanja na sodišču, katerega je šele pred kratkem zapustila, pa odide še za nekaj časa v celico.

= *Vsiljiv pijanec.* Skoro vsak pokaže če se napije drugačne lastnosti, ki jih opažamo drugače. Posebne čudne postave je pivovarniški delavec J. J. iz Spod. Šiške. On hoče namreč na vsak način komu srce razrezati. Ko se je nekoč s tovarišem napil, ga je ta hotel vzeti k sebi nočevat, samo da ga spravi srečno domov. Ker ga pa vratar ni hotel pustiti, ker ni bil reden nočevalec, ga je ozmerjal in mu hotel na vsak način z nožem srce razrezati. Ker se sodišče ni moglo uveriti, da bi bilo dejanje subjektivno podano je bil obtoženec oproščen.

= *Nevarnost griže.* Po mestu, okolici in tudi po deželi osobito na Gorenjskem se nevarno širi griža. Smrtnih slučajev sicer še ni ravno veliko, vendar je treba silno paziti osobito na sadje in pa nove pridelke sploh. — Iz nekega mesteca na Gorenjskem nam poročajo, da je umrlo v zadnjem času za grižo 6 otrok in en odrasli. — Pazite, kaj vživate, skrbite za snago in red!

= *Zaradi večje varnosti municijskih in vojaških skladišč na ljubljanskem polju* in vsled tega vse ljubljanske okolice je vojaška oblast odredila, da se straže pri vseh vojaških objektih pomnože. Poleg tega se od mraka do zore popolnoma zatvorijo poti, ki vodijo mimo artiljerijskega materijala (starih in novih topov itd.) skozi vojaška skladišča. Dovoljeni prelaz je mogoč le v spremstvu stražnikov. Poti, ki vodijo od pokopališča neposredno mimo municijskih barak pri vojaškem skladišču, so podnevi in ponoči za vsak prelaz popolnoma zaprte.

= *Bodite previdni pri nakupu perila!* V zadnjem času se je izvršilo v mestu in okolici več tatvin raznega perila. Kaj radi posečajo v zadnjem času Ljubljano tuji tatovi in vlomilci, kjer upajo blago hitro, varno in dobro prodati. Opozarjamo občinstvo pred nakupom sumljivih stvari, ker narastejo iz tega lahko velike sitnosti, škodo imajo pa kupci vedno, ker se jim blago odvzame.

= *Koncert!* Vsako sredo in soboto priredi restavracija pri »Lozarju«, Sv. Jakoba trg, koncert. Godba: salonski orkester; vstopnina prosta; začetek ob 19. uri. Za obilen obisk se priporoča Justina Poženel.

Maribor.

— **I. obrtna razstava v Mariboru.** Ko so se vse stroke začele gibati in pripravljati, da svojo stroko privedejo do ugleda, da občinstvo spozna njih zmožnosti proizvajanja, se je tudi obrtništvo v Mariboru odločilo svojemu stanu priboriti ugled v javnosti in pokazati svojo zmožnost potom obrtne razstave. Za to razstavo se je priglasilo nad sto raznih obrtnikov in zato obeta ista obiskovalcem nuditi vpogled v krasne obrtne izdelke. Zato že danes cenj. občinstvo na našo razstavo opozarjamo in upamo na zelo številni obisk.

Kako so srbski vojaki na naši meji ropali! Dne 30. aprila t. l. je ovadil Janez Merschner, tesar v Šimdorfu pri Ljutomeru na okrajno glavarstvo v Radgoni, da sta ga prejšnji dan na potu proti domu dva srbska vojaka ustavila. Večji izmed njiju mu je nastavil puško, dočim mu je manjši odvzel iz notranjega žepa suknje ves denar in sicer 12.075 K. Na podlagi te ovadbe, ki je mimogrede omenjeno, alarmirala vse nemške oblasti, sta bila oddana v zapore redova Stanković in Mladenović, katera sta kritičnega dne vršila patruljno službo. Oba sta odločno zanikala vsako krivdo. Kljub temu sta se nahajala delj časa v preiskovalnem zaporu. Konečno se je po dolgotrajnih poizvedbah izkazalo, da je Merschner rop samo fingiral. Merschner prizna, da je to ovadbo nalašč napravil, v resnici, da je to omenjeno svoto v veseli kvartopirski družbi zaigral in zapil, kar se je tudi izkazalo za izmišljeno. Merschner pravi, da je to ovadbo napravil le vsled prigovarjanja drugih. Okrožno sodišče v Mariboru ga je zaradi hudodelstva obrekovanja obsodilo na 10 mesecev težke ječe.

Sanatorij ruskega rdečega križa za na pljučih bolne ruske begunce se je začasno nastanil v graščini Vurberk pod Mariborom. Šef sanatorija je ruski zdravnik dr. Trepubov. V njem je 60 bolnikov.

Prva plenarna seja mestnega občinskega sveta se je vršila v ponedeljek ob šestih zvečer. Na seji se je konstituiralo 13 odsekov za proučevanje raznih v delokrog občinskega sveta spadajočih zadev. Odseki imajo nalogo, da stavijo občinskemu svetu kasneje konkretne predloge. V odsekih so zastopane vse stranke razen JDS, ki ni določila nobenega svojega člana. Tekom seje s eje izročil posebnemu odseku predlog, naj se premesti dosedanja Gosposka ulica v Glavno ulico. Nadalje se je obravnavala prošnja začasnega upravitelja gledališča g. Bratine glede razsvetljave v gledališču. Po daljši debati se je sklenilo, da se v svrho nove napeljave električne luči dovoli kredit 500.000 kron, ki bo omogočil pravočasni pričetek gledališke sezone. Istočasno se je naprosila tudi vlada za podporo pri rešitvi gledališkega vprašanja.

Mariborsko gledališče. G. poverjenik Skaberne, ki se je mudil te dni v Mariboru, je imel v ponedeljek kakor tudi v torek dopoldne posvetovanje z mariborskim županom in z drugimi merodajnimi osebami radi rešitve vprašanja mariborskega gledališča. Rešitev tega vprašanja je stopilo v odločilni stadij in je tem bolj pomembno, ker je centralna vlada stavila gotove pogoje za dovoljenje in izplačilo državne subvencije. Ako se naši merodajni krogi ne bodo ozirali na želje vlade, utegne postati kriza mariborskega gledališča zopet akutna, ker bi se moglo dogoditi, da gledališče sploh ne bi dobilo subvencije.

Celje.

Švabčarenje. Dne 6. t. m. pop. ob 6. uri sem bil v krčmi »Gsund« v Gosposki ulici ter ondi na vrtu pil vrček piva. Meni nasproti sta sedela 2 državna policista v uniformi, ter neka ženska in mali otrok, bržkone soproga in sin enega teh policistov. Ta družba je neprenehoma in na ves glas govorila v blaženi italijanščini. Zelo mučno mi je bilo, da se tu v Jugoslaviji nahajajoči redarji, ki živijo tu prav udobno, poslužijo v javnem lokalu tujega jezika, kar znači, da ti elementi gotovo niso pripadniki majke Jugoslavije, temveč zakrknjeni pristaši Italije. Splošno je pa, da se tukajšnji stražarji, ki so večjidel sami lahoni, demonstrativno poslužujejo italijanskega jezika.

Sokolstvo.

Sokol I. pozivlja vse sodelujoče pri paviljonih, reditelje in vobče vse odseke in odbore, da se ta teden pogosto shajajo med 6.—8. uro na telovadišču na Taboru, da dobi vsakdo lahko potrebna navodila.

Prijave za 14. in 15. avgusta se množijo za udeležbo pri svečani otvoritvi po vseh novih predpisih zgrajenega telovadišča na Taboru. Vabimo vsa društva, da izpolnijo prijavne tiskovine, da se vemo ravnati glede morebitnih posebnih vlakov.

a) Naraščajev prapor Sokola I. Po inicijativi vrle Sokolice gospe Milene Jožek Zorove dobi naraščaj prekrasen prapor. Belo polje, rudeči in modri okraski, Sokol, sokolski izrek. Ročno delo omenjene gospe je umetniško izvršeno. Za velikodušni dar, poklonjen iz ljubezni do sokolske mladine, se Sokol I. iskreno zahvaljuje Enaka zahvala gre velespoštovanemu konzulu Češkoslovaške republike gosp. dr Benešu, ki je poklonil za ta prapor prekrasno moderno litivo Sokola z rahlo zaprtimi perotí. Zastavo okrasi »Ženski sokol krožek« z dragocenim trakom. Zastavo si naj ogleda občinstvo v izložebenem oknu pri tvrdki Magdičevi.

Narodne noše našega vrlega ženstva naj bodo v poseben sijaj našemu župnemu zletu dne 14. avgusta v Šoštanju. Jugoslovanska žena je od nekdaj odločno sodelovala v Sokolstvu z mislijo, delom in ljubeznijo, zato upamo, da jih tudi Šoštanj pozdravi v mnogobrojnem številu!

Župni zlet CSŽ v Šoštanju dne 14 avgusta naj privabi vse, kar čuti narodno! Dolgoletni boj je uveljavil in potrdil življenske pravice Sokola v Šoštanju, veselo in krepko reže naš plug plodovite brazde na narodni njivi. Sokolska misel pridobiva vidno tal med našim narodom. Narod potrjuje nas vse, ki smo hranili zvestobo tej ljubi zemlji in ki hodimo tudi v novo osvojeni domovini daleč stran od političnih strasti samo za enim ciljem, to je telesna in duševna izpopolnitev naroda. Zato se zbirajmo, da bomo nepremagljivi, verujmo vase in v bodočnost svojega naroda, kateremu naj bo posvečen vsak naš korak. Sokoli smo verno zaslanjali svojo domovino pred hudimi viharji, danes gledamo njeno pomlad . . . Naš župni zlet naj izzveni v mogočno, impozantno manifestacijo narodne misli, našega ujedinjenja in ljubezni do domovine! Pridite tedaj v kar največjem številu v Šoštanj, da Vas sprejmemo v bratski objem Šošt. Sokol.

Sport in turistika.

Desetletnica Sportnega kluba Ilirija. Povodom desetletnice svojega obstoja priredi S. K. Ilirija v dneh 13., 14. in 15. t. m. velike sportne tekme v nogometu, plavanju, lahki atletiki, ženskemu rokometu in tenisu. Program desetletnice je sledeči: 13. avg. ob 17. uri, prostor Ilirije: lahka atletika, ženski rokomet (Ilirija : Slavija). 14. avg. ob 10. uri na Ljubljanici, čolnarna Ljubl. S. K.: plavanje, skoki, waterpolo. Ob 17. uri, prostor Ilirije: lahka atletika, nogomet (Ilirija rez. : Sparta). 15. avg. ob 17. uri, prostor Ilirije: ženski rokomet, nogomet (finale za prvenstvo Slovenije Ilirija : Atletiki, Celje). Tenis-turnir se razdeli na 13., 14. in 15. t. m. Razdelitev se bo še naknadno objavila. Razpis lahkoatletičnega meetinga in plavalne tekme je objavljen v 31. št. »Sporta«. *Ustmene prijave sprejema g. Jos. Beneš, Jadranska banka, pismene prijave je nasloviti na S. K. Ilirija, Ljubljana. V smislu razpisa se morejo udeležiti atletičnih in plavalnih tekem člani vseh sportnih klubov in telovadnih društev Jugoslavije.*

Tenis-turnir S. K. Ilirija Dne 13., 14. in 15. t. m. priredi lawntennis-sekcija S. K. Ilirija povodom desetletnice klubovega obstoja interni klubski turnir. Razpisane točke: Single za gospode, single za dame, double za gospode, double mixte. — Pismene prijave je nasloviti do 11. t. m. na S. K. Ilirija, Ljubljana, ustmeno se more prijaviti dnevno med 18. in 19. uro na tenis-prostoru. Vse člane, ki se bodo prijavili, se prosi, da se udeleže v četrtek 11. t. m. ob 18. uri sestanka na tenis-prostoru, da se sporazumno določi natančen spored igranja. — Člane se poziva, da se udeleže turnirja v čim večjem številu. Prijavnina za točko in osebo 10 kron.

Pokrajina.

Tišina - Prekmurje. Dne 14. do 16. t. m. slavi se osvobojenje Prekmurja. Res lepa idealno je to praznovanje za narod, ki je rešen madžarskih trinogov osobito sedanjih, ki tirajo ljudstvo v stanje srednjega veka in mu hočejo vsiliti krvnika Karla. Pri proslavi osvobojenja ne smemo pozabiti mož junakov, ki so Prekmurje odrešili. Ni potrebno, da naštevam živih požrtvovalnih mož Jurišiča, Sagadina, Medina in druge, pač pa je treba, da se spomnimo padlih tihih Sokolov-legijonarjev, ki leže pokopani v Murski Soboti in drugje ob meji. In med temi naj ne pozabimo mladega idealnega dr. Joso Dimoviča, ki je prihitel iz Dubrovnika v Dalmaciji in pustil vzor mater-vdovo starko, ki pravi: »Tolaži me ovo, da je poginil za domovino!« Svojčas nabiral sem darove za sirotico, odzvalo se je le pičlo število. Pokažimo z dejanji, koliko cenimo našo svobodo, pošljimo revici udovici g. Dimovičevi nekak pripomoček, saj nam je darovala edino nado in oporo svojega edinca Joso. Darove sprejema uredništvo »Prekmurskega Glasnika« v Murski Soboti.

Poljčane. V nedeljo, dne 7. avgusta se vrši na vrtu g. J. Mahorič velika vrtna veselica. Sodeluje železničarska godba (24 mož) in pevsko društvo »Drava« iz Maribora. Na sporedu je tombola s 5 krasnimi dobitki, šaljiva pošta, konfeti, ples in druge zabavne točke. Začetek ob 4. uri popoldne. Zveza z vlaki ugodna! Prihod vlaka iz Maribora ob pol 3. pop., odhod ob 9.18 in 3.44 zjutraj. Prihod iz Ljubljane ob 3.47, odhod ob 11.17 in 6.37 zjutraj. — Čisti dobiček je namenjen v kulturne svrhe narodno naprednega društva. Vse prijatelje zabave uljudno vabi k obilni udeležbi — odbor.

Prevalje. Prejeli smo od gosp. Cirila Rakovca, učitelja v Prevaljah dopis: Ni res, da sem jaz, kot ponočnjak razbil izvesek mizarju L. Mačiču, kar se je sodnijsko dokazalo. Istotako ni resnična vest, da sem ta izvesek odnesel in ga pomagal razbiti, kakor beleži kronika člankarja. Ne gre se torej za zlikovsko dejanje z moje strani, ker bi se bilo v resnici čuditi, da je to storil učitelj, vzgojitelj mladine. Člankarju bi priporočal, da ne daje tukajšnjim nemčurjem potuhe. Ker poznam gospoda, ki je komaj čakal, da izide članek o meni in me gotovo tudi želi daleč proč, mu povem javno, da ne bom šel po poti, ki mi jo on narekuje. Ciril Rakovec. Opomba uredništva: Obsojamo napad na g. Rakovca in obžalujemo, da je bil priobčen v našem listu. Proti dopisnikom, ki se poslužujejo mistifikacij, bomo v prihodnje najodločneje nastopili.

Književnost in umetnost.

Vesna št. II dolgo in težko pričakovana, izredno lepa in zanimiva, je izšla.

Veliko umetniško razstavo priredita Fr. in Tone Kralj. Vsebuje plastiko, grafiko in velika slikarska dela. Otvori se dne 14. t. m. v Akademskem domu, poleg hotela »Union«.

Michel Zevaco:

„NOSTRADAMUS."

»Enajst poizkusov v teku prejšnjih stoletij?« je mrmral mladi mož. »Mojih poizkusov... Tedaj sem živel že v prejšnjih stoletjih?... Jaz!... Sfinga!... Kdo je Sfinga, ki naj prodrem v njeno nedrije?... Kdo in kje je Uganka, ki mi razodene skrivnost vseh skrivnosti, ako bo moja volja močnejša od njene?... S katere točke naše zemlje naj se napotim v njeno srce?... Ko mi udari zadnja ura štiriindvajsetega leta, moram stati pred Sfingo... Potemtakem imam še tri mesece časa, da si razložim očetovo voljo in se napotim v notranjost zemlje — —«

Mesec dni je trajala borba njegovega duha, ki je napenjal vse svoje sile, da bi razvozlal dozdevno nerazrešljivo uganko. Nostradamus je stal po cele noči ob očetovem grobu in je sedel po cele dni zaprt v laboratoriju starega učenjaka. Toda nekega dne — prvič, odkar je bil zvedel vest o Marijini smrti! — je posijal žarek radosti v to krvavečo dušo. Nostradamu se je zazdelo, da je ugenil!

Izgubil ni niti minute. Še tisti dan se je založil z zlatom in se odpravil na pot. Do Marselja je jahal, tam pa je najel urno napolitansko jadrnico za dvomesečno pot. Ko je ladja razpela bela jadra in se spustila po gladini nalik galebu, visečemu med sinjem neba in modrino valov, je kapetan pristopil k Nostradamu in ga je vprašal, držeč svojo frigijsko čepico v roki:

»Kam naj popeljem vaše blagorodje?«

»V Egipet!« je odgovoril Nostradamus.

V.

V srcu Skrivnosti.

Po žarečem pesku egiptovske puščave je stopal tuj človek. Hodil je umerjeno, s čilimi in trdimi koraki, kakor bi že s samo hojo izzival nekoga, ki bi šel proti njemu na boj...

Ta potnik v peščeni puščavi ni v duhu obujal na veke obnemelih mest, niti ne mrličev, ki so dotrohnevali pod zemljo. Njegov pogled, njegov plameneči obraz, njegov krepki, brezobzirni korak, vse njegovo bitje je stremelo k eni sami točki, hrepenelo k nečemu ogromnemu in pošastnemu, ki je dvigalo na obzorju svojo fantastično silueto v bledo nebo.

Tisto nekaj je bila Sfinga.

In človek, ki je korakal proti Sfingi, je bil Nostradamus.

Solnce, ki se je dotlej kopalo v neznosnem morju bele pripeke, se je jelo spuščati k zatonu. Njegov zadnji pogled na zemljo je bil poln nemih pretenj. In v tem zahajanju solnca se je risala Sfinga v mogočnih črnih in rdečih barvah. Nostradamus je strmel vanjo in njegovih oči ni slepila zarja, ki je obdajala orjaško glavo kamenite uganke — glavo ženske na bikovem telesu z levjimi šapami in orlovskimi krili.

Solnce je zašlo; malone hipoma je padla nagla južna noč. Nebo, na višku še sinje, se je pobarvalo nad obzorjem z velikimi zelenimi toni; nekaj ozvezdij je pokrilo firmament s čudno pravilnostjo svojih skupin.

Nostradamus je dvignil oči k nebesnim lučim; toda ni se ustavil, nadaljeval je svoj trdni, bojeviti korak proti granitni planoti, na kateri se dviga velika piramida.

Velika piramida! Grob starodavne, kdaj že mrtve civilizacije! Zavetje magiške, še danes nerazvozlane globinami, hodniki, labirinti, sobanami in grobovi, zgrajenimi iz granita in vklesanimi v granit, ohranjenimi še danes, po šestih tisočletjih!

Pred veliko piramido je kraj, kjer si dviga gizeška Sfinga. Ždeča pošast se je smehljala s stisnjenimi ustnicami in gledala s kamenitimi očmi bližanje človeka, ki je prihajal v svetlobi zvezd, ob vzvišenem molku in mogočni tihoti puščave.

Nostradamus je dospel do Sfinge nekoliko pred polnočjo. Z željnim pogledom je premeril orjakinjo in zapazil med njenimi sprednjimi nogami majhna bronasta vrata, ki so dandanes že skrita pod peskom. Orjaške šape so se zdele, kakor bi branile ljudem pristop do teh vrat. A čemu? Tudi tako se jih ni upala dotekniti nobena izmed karavan, ki so počivale v znožju piramid. Roparji, ki so se klatili tod in plenili potnike, so s svetim strahom prizanašali skrivnostnemu vhodu. Med pastirskimi plemeni je živela govorica, da so v starih časih sodobniki Izide in kesneje Platona in Krista poznali tajnost, ki je oklepala bronasta vrata. No, zdaj je bila skrivnost že mnogo stoletij pozabljena. Kam so držala vrata? Nihče ni vedel povedati...

Bila so vhod do Skrivnosti same.

Nostradamus je zamrmral:

»Še par minut, in moje štiriindvajseto leto bo dopolnjeno. Tu stojim zdaj pred Sfingo. In to je vhod, ki me povede v njeno srce. Tod moram pristopiti k Uganki ter premagati njeno voljo s svojo voljo. Oh, oče, vsemu svetu sem se odrekel, da morem pokorno izpolniti ukaz, ki si mi ga ostavil na smrtno uro. Maščevanje, vodi me! Oče, ti zdaj veš, kaj sem pretrpel in kako strašno prisego sem storil; ti veš, da je ne morem držati, ako ne bom razpolagal z vso mogočnostjo, vsem bogastvom in vsem znanjem tega sveta... Oče, evo me pred vrati Skrivnosti. Kaj naj storim?...«

Nekaj časa je stal v vrtoglavi sanjariji, sam sredi puščave v tej skrivnostni uri; vsa neizmernost sveta je ležala za njim, pred njim pa se je dvigala Sfinga... In zdajci se je odločil. Stopil je k vratom in trikrat udaril po njih s pestjo, dvakrat naglo zaporedoma, tretjič po nekolikem presledku. Takšen je bil magiški način trkanja, ki so ga prevzeli kesneje prostozidarji.

Tisti hip so se vrata odprla.

Nostradamus je čutil, da trepeče do dna duše; toda nikaka sled razburjenja se mu ni poznala na obrazu. Vstopil je brez naglice, brez vidne bojazni. Jedva je prestopil prag, že so se zaprla bronasta vrata z gromovitim treskom. Gosta tema je zagrnila Nostradama; v naslednjem hipu ga je obdala bleščeča luč. Pogledal je okrog sebe in je videl, da stoji v ogromni dvorani: kroginkrog ob stenah so bili razvrščeni v umerjenih razdaljah sarkofagi iz gladkega kamna.

Nostradamus je naglo preštel te rakve: dvanajst jih je bilo. Nobenega izhoda ni bilo videti iz te dvorane, vklesane v živo skalo. Vendar je krenil naprej; in ko je dospel v sredo grobnice, je videl, kako se pokrov na enem izmed sarkofagov počasi dviga, in baš tako ostalih enajst pokrovov, kakor bi jih vzdigovala nevidna sila. Ko so se rakve odprle, je vstala iz sleherne po ena postava — človek ali prikazen, kdo je znal?...

Luč je ugasnila. In zdajci jo je nadomestila druga luč, sestavljajoča se iz rdečih in zelenih žarkov; nagli bliski so igrali po gubah rjuh, v katere se je zavijala dvanajstorica prikazni. Nostradamus je čutil, kako mu stopa izpod kože mrzel znoj ter mu curlja po obrazu. Toda ostal je trd in neomajen kakor kamenita Sfinga nad njim. Dvanajstorica prikazni pa se je približala od vseh strani dvorane in sklenila okoli njega svoj krog.

»Nostradamus,« je izpregovorila ena izmed njih, »dvanajstič v dvanajstih stoletjih se vračaš med nas. Ali boš imel zdaj tisto silo duše, katere ti je manjkalo v prvih enajstih vekih?«

Nostradamov glas ni vzdrhtel, ko je odgovoril:

»Upam. A preden se spustim v pogovor z vami, hočem, da mi nekaj razložite.«

»Govori!« je velel skrivnostni sobesednik.

»Ti praviš, da sem tu že dvanajstič v teku dvanajstih vekov. Tedaj sem živel dvanajsto let?«

»Noč minulih dob ti zagrinja duha. Tvoj spomin odseva le slike dogodkov, ki so se zgodili od tvojega zadnjega vtelešenja. Poslušaj me, Nostradamus. Znaj hoteti in ne opešaj na poti k tvojemu cilju. Ako uspeš, ti bo sedmorica genijev Rožnega Križa varuhov posvečenega ključa, ki zakleplje preteklost in odkleplje bodočnost, ovenčala čelo s krono vladarjev ki vladajo čas. Si li pripravljen?«

»Pripravljen sem!« je odgovoril Nostradamus. »Samo še nekaj naj vprašam. Ali ste me pričakovali?«

»Bil si tu, pred sto leti, točno ta dan in točno to uro. In ker takrat nisi razumel, da je znanost Volje podlaga vsakatere modrosti in vir vsakatere oblasti, smo te poslali nazaj na zemljo. A zdaj pojdi z nami...«

(Dalje prih.)

Sokolska loterija v Novemmestu.

Glavni dobitek 60.000 K.

Srečka 1 dinar.

Žrebanje nepreklicno 20. avg. 1921

Proda se:

TAMBURAŠKI INŠTRUMENTI

za kompleten zbor se poceni prodajo. So vsi v dobrem stanju. Ponudbe pod »Biser-nica« na upravo lista. 1655

MAJHNA HIŠA Z VRTOM

v Sp. Šiški, v bližini drž. kol. Polzve se v upravi lista. 1654

DRAŽBA.

Dne 14. avgusta ob 2. uri pop. bode iz proste roke na javni dražbi prodala v Kozarji štev. 59 hišo z gospodarskim poslopjem ter travnik in njiva, ki meri 4 johe in pol 2 krave, 2 telici, 3 prešiči, seno, slama, voz slamoreznica ter sploh ves hišni in gospodarski inventar. 1641

[illegible] ENO[illegible]TROPNA HIŠA

z verando in lepim vrtom. Kupcu stanovanje na razpolago. Naslov v upravi lista. 1646

12 ŽAG ZA POLNOJARMNIK

oddam po nizki ceni. I. Slanovic, ključavničar, Šelenburgova ulica št. 6. 1595

[illegible]RITLIČNA HIŠA

z gostilniškimi prostori in takojšnjim stanovanjem. Poizve se Rožna dolina gost. Čeh. 1643

NOVO POHIŠTVO

za eno sobo se po primerni ceni proda. Poizve se hotel »Južni kolodvor« od 5. do 8. ure popoldne.

Kupi se:

1 ELEKTROMOTOR, 300 VOLT NAPETOSTI

3/4 PS, z 1200 obrati na minuto, z pogonskim oporom, se takoj kupi. Cenjene ponudbe prosim na upravništvo lista. 1613

PISALNA MIZA AMER. SISTEMA

kakor tudi navadna pis. miza. Ponudbe pod »Mizo«, na upr. lista.. 1656

NOVO PODJETJE ROŽENIH IZDELKOV

kupi vsako množino rogov. Kopač in drug. Zg. Šiška pri Ljubljani. 1653

POSESTVO V OKOLICI CELJA, MARIBORA IN PTUJA

oddaljeno največ pol ure od mesta, in da se lahko redi do štiri glav živine, in hiša prostorna. Naslov Josip Sovdat, na postaji, Novomesto Dolenjsko. 1652

Službe:

POSLOVODKINJE IN PRODAJALKE

za trgovine (podružnice) z mešanim blagom, popolnoma izurjene moči, z večletno prakso, katere imajo veselje za na deželo in znajo tudi same kuhati, se iščejo. Franc Dolenc, Kranj. 1651

TRGOVSKI POMOČNIK

priden in zanesljiv se takoj sprejme kot prva moč. Naslov v upravi »Jugoslavije« v Ptuju, Prešernova ulica. 1650

ENERGIČEN EKONOM

absolvent gospodarske šole v Mariboru z 3 letno prakso želi vstopiti takoj v primerno službo. Ponudbe na upravo lista pod »samostojna moč«. 1634

[illegible]

samostojna slovenska in nemška korespondentinja, ter zmožna stenografije in strojepisja se takoj sprejme. — Golob et Ko. tovarna kem. izdelkov Ljubljana - Vič. 1638

POTNIK

za drobnarijsko, galanterijsko in pletenin-sko branšo, dobro vpeljan v Sloveniji in na Hrvatskem, se išče za večo galanterijsko tvrdko v Sloveniji v istem podjetju se rabi tudi

PRODAJALCA

za detailno trgovino v enaki branši; ponudbe naj se pošljejo na uredništvo časopisa. 1626

Razno:

IŠČE SE DRUŽABNIK

za otvoritev dobičkanosnega podjetja, edinega te vrste v Sloveniji. Potrebna glavnica 50.000 K pod zelo ugodnimi izgledi. Ponudbe na upravo lista. 1639

Večja tvrdka v Ljubljani išče perfektnega **knjigovodjo (ev. knjigovodkinjo).** Nastop takoj. Ponudbe pod „AUTO" na anonimno družbo ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Gonilni jermeni za tovarne, mline, žage in poljedeljske stroje v vsaki širini, takoj dobavni pri **IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova cesta 13.**

Naznanilo!

Naznanjam cenjenim veletrgovcem in mlinarjem, da sem otvoril komisijsko in agenturno trgovino z vsemi deželnimi pridelki, kakor pšenico, moko, ovsem, mastjo, slanino itd.

Prejemam tudi v komisijo v moje skladišče razno sveže sadje, ter kolonijalno in špecerijsko blago.

Naročila se bodo strogo, solidno in točno izvršila, za koja se Vam priporoča

Jakob Hemler
Novi Sad, Bačka, Futoška ulica 56.

JANCIGAJ & GAGEL
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 8.
priporoča bombaž za pletenje nogavic v vseh barvah in debelosti, najelegantnejše športne čepice od 40 K naprej, kakor tudi različne čevlje in gamaše po najnižjih cenah. 835

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo!"

Oklic.

Dne 11. VIII. 1921 ob 9. uri dopoldne se vrši v Ljubljani v Gorupovi ulici štv. 3/III. nadstr. prisilna sodna javna dražba premičnin v stvari E 1063/21. Prodajale se bodo fine, mobilije dragocene slike, krasne preproge, porcelan itd., na kar se občinstvo opozarja. Podrobnosti se izvedo pri podpisanem zastopniku zahtevajočega upnika.

Dr. Ivan Lovrenčič, notar
Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

Večja množina odpadkov **od belega papirja** se proda.
Porabljivo zelo za mesarje, delikatese itd.
Natančneje v upravi lista.

Oglejte si
na **Mestnem trgu št. 13** v drugem nadstropju od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne ob delavnikih: pohištvo, preproge, slike, glasovir, lestenec, vaze, stenske ure itd. kateri predmeti se vsled preselitve prodajo.

Prodajalko
sprejme takoj modna trgovina
Kette, Ljubljana.

STREŠNO LEPENKO,
lak za konzerviranje z lepenko kritih streh, asfalt, katran, lesni cement, ksilolej (najcenejši karbolinej), watproof za izsuševanje vlažnega zidovja in izoliranje proti vlagi, zidno in strešno opeko, apno, cement in druge stavbinske potrebščine dobavlja
Ljubljanska komercijalna družba
Ljubljana, Bleiweisova c. 18.

Spretno prodajalko
slovenščine in nemščine zmožna se takoj sprejme.
Luka Putan, Celje
trgovina s drobnarijo, pleteninami in modna trgovina.

Novo za otroke!
„MLADA GREDA".
Cena 40 kron.
ZVEZNA KNJIGARNA, Ljubljana
Wolfova ulica št. 1.

„Primorske pesmi"
„NARCIS"
Spisal IGO GRUDEN.
Broširan 24 K, vezan 30 K.
Izdala in založila
Zvezna knjigarna, Ljubljana,
Wolfova ulica štev. 1.

Viktor Horvat
pletarski mojster
Radovljica — Gorenjsko.

Priporočam svoje pletarske izdelke kakor potne kovčege, košare, vseh vrst mize, stole, cvetlične košare, mizice za ročna dela, kakor tudi vsakovrstne izdelke iz rafije.

Moji izdelki se dobivajo v **Radovljici št. 24, v Ljubljani Stari trg št. 21,** kjer se tudi vsa naročila sprejemajo. Trgovci na debelo znaten popust. Za obilna naročila se priporoča

Viktor Horvat.

Dobra pisarniška moč
se išče s šolsko izobrazbo, izurjena v strojepisju in računstvu.
Ponudbe s prepisi spričeval je poslati
Rudniškemu ravnateljstvu, Trbovlje.

Alfonz Breznik bivši učitelj Glasb. Matice zapris. izvedenec dež. sod.
Ljubljana, Kongresni trg 15 (pri nunski cerkvi)

Najslovitejši klavirji, pianini in harmoniji, Förster, Bösendorfer, Heitzman etc. na **obroke** in **posodo!**
Velikanska zaloga violin, strun in vseh glasbil.
Prodaja en gros in detail. Največje in najsposobnejše podjetje v Jugoslaviji.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopju. LJUBLJANA
Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.

Odgovorni urednik: Dominik Čebi Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija« Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.